

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 30.—
za pol leta 15.—
za četrt leta 7.50
za 1 mesec 2.50

Posamezna številka 80 vin.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 23

Ptuj, 6. junija 1920

II. letnik

**Pred vratmi Celovca! V Žrelcu
na Koroškem se vrši v nedeljo, dne 6. junija 1920**

VSESLOVENSKA

manifestacija z veselico

NA VRTU GRAJSKE GOSTILNE.

**Sodelujejo: vojaška godba, Glasb. matica
iz Maribora, različna pevška
telovadna in druga kulturna društva.**

SPORED: Ob 10. uri predpoldnem:
(poletni čas)

Otvoritev ceste Žrelec-Vetrinj s

službo božjo na prostem.

Pohod po Žrelcu mimo demarkacijske črte
z godbo in pejem.

Manifestacijski shod, pri katerem govori posl.
Fr. Grafenauer in drugi odl. govorniki in govornice.

Popoldne ob 2. uri:

Petje (pevski zbor mariborske Glasb. matice.
Gledališka predstava.

Nastop sokolskega naraščaja iz Borovelj.
Tekmovanje narodnih noš s tremi darili. Med
posameznimi točkami nastopajo koroška in druga
slovenska pevška društva.

Prosta zabava, srečolov, šaljiva pošta, kegljanje na
dobitke, licitacija itd. V vrtni dvorani PLES.

Vabimo Vas, da priredite na ta dan skupen izlet v Žrelec,
kar bode vsled posebnih vlakov in znižanih cen posebno
ugodno, ter tako spoznate koroško ljudstvo, njegove šege
ter naravno krasoto te dežele, ob enem pa z nami vred
pokažete moč naših zahtev po upravičeni posesti te zemlje!

Vozni red posebnih vlakov objavimo pravočasno po
časopisih. Pridite v narodnih nošah, društva z za-
stavami in napisi, okoličani v okrašenih vozovih!

Veselični odbor v Žrelcu.

Na Koroškem.

Bliza se čas, ko se bodo koroški Slovenci morali javno odločiti, v kateri državi hočejo živeti. Ne sicer vsi: Zakaj modri državniki v Parizu nekterim najzavednejšim Slovencem v Ziljski dolini niso dovolili, da bi po svojem prepričanju smeli voliti, nego so jih proti njihovi volji priklopili za stalno k Avstrijski republiki. Druge so pa razdelili v dve skupini, v pas A in B. Pas A obsega Slovence niže Celovca, pas B pa Slovence v Celovcu in severno od Celovca. Najprej se imajo odločiti Slovenci v pasu A. Ali ta odločitev ni lahka. Lahka ni za to, ker naperajo Nemci vse sile, da bi njim pripal ta del. Uporabljajo vsa sredstva, poštena in nepoštena, da bi premotili prebivalstvo sebi v prid. Na vse mogoče načine hočejo ljudi preveriti, da bi se pri glasovanju odločili za nje. V prejšnji Avstriji ti Nemci niso hoteli poznati koroških Slovencev, sedaj so jih naenkrat prepoznali, preje so jih zaničevali in se iz njih norčevali, sedaj se jim dobrikajo in jih spoštujejo. V enem pa so si ostali edini: preje so gospodovali nad njimi, pa hočejo še sedaj in zana-prej jim gospodovati, preje so živeli od slovenskih žuljev, pa hočejo še sedaj in zana-prej živeti od njih. Kakor je Slovenec preje Nemcem tlačnil, tako jim naj tudi tlačani

v bodoče, kakor je Slovenec preje redil oho-lega in objestnega Nemca, tako ga naj redi tudi v bodoče. Ali naj mar mislimo, da izvirajo vsi velikanski trudi in naperi, vse ve-like žrtve iz nemške ljubezni do Slovencev? Predobro poznamo naše ljube sosedo, predolgo smo imeli priliko jih spoznavati, nego da bi mogli kaj takega verjeti. Ni Nemcem za nas! Njim je za našo zemljo, za bogastvo na naši zemlji, za zaklade, ki jih krije naša zemlja. To in pa naše delavne roke jim diše!

To so sprevideli naši ljudje že zdavna. Ali tičali smo preveč v krempljih nemške sile, nismo se je mogli otresti. Ali naj pa sedaj, ko je dana prilika, da se tudi koroški Slovenec otrese nemškega jarma, ne izrabi ta ugodnost, ki se morda nikdar več ne povrne? Ali bi bilo naravno, da vstraja človek v zavisnosti, ako se lahko osvobodi ter postane sam svoj gospodar? Ni to naravno. To ve vsak, vedo to tudi Nemci. Prav zato pa hočejo ti stvar zasukati, se koroškim Slovencem prilizniti ter jih prevarati, češ pod Nemci bodo sami svoji, sedaj pa so pod drugo oblastjo. Toda zavedni Korošči ne pojdejo na te limanice. Saj se še dobro spominjajo nasilstev in preganjanj podivjanih nemških tolpa iz lanskega leta. Takrat so se nemški sodeželani pokazali v svoji pravi naravi, ko so ropali in plenili po slovenskih krajih ter pobijali nedolžne sodeželane, samo ker so bili ti slovenske krvi. Dobro se še opominjajo slovenski Korošči, kedo jih je osvobodil nemške nasilnosti. Bili so to naši vojaki, pred vsem disciplinirani srbski vojaki.

Kdor je pretrpel toliko krivic, kolikor baš koroški Slovenci, ne pozabi lahko teh krivic. Neveren ostane, ako se mu prejšnji nasilnik dobrika, dobro vedoč, da volk sicer svoje dlako izpremeni, ali narave ne. Ne da se prevarati zapeljivemu mamonu, zakaj poštene stvari ni treba podkupavati z nepoštenimi sredstvi.

Zato smemo prepričani biti, da so koroški Slovenci izpregledali hinavsko početje svojih nekdanjih sodeželanov. Uverjeni smemo biti, da je večina slovenskega prebivalstva še toliko nepokvarjena, da je ne bodo prevarili Judeževi groši, ki jim jih ponujajo navidezni prijatelji. Bilo bi to izdajstvo, ki bi se ne dalo več popraviti.

Padanje cen.

Svet si je začel oddihovati. Prvič po dolgem času se sliši, da cene padajo. Tako smo se odvadili takih glasov, da skoraj ne moremo verjeti. V resnici se tudi v malem še ne pozna mnogo. Cena mesa se le počasi niža. Istotako padajo cene vinu. Naenkrat je blaga dovolj.

Špekulanti, ki so spomladi nakupili žita v Banatu in so ga zadržali, so se opekli. Ži-vine in prašičev je na jugu dovolj na prodaj. Letina kaže sijajno — skratka: človeštvo prihaja zopet k sapi, saj je že komaj dihalo od draginje. Padanje cen je svetoven pojav. V Ameriki je zadnji čas draginja tako narastla, da je bila n. pr. obleka mnogo dražja nego pri nas. Temu je bilo vzrok pa-

danje produkcije. Ljudje so samo špekulirali — nihče ni hotel delati. Tako kakor n. pr. naši peki, ki rajši prodajajo moko na debelo, kakor da bi pekli. Zato je bil kruh drag.

Tako se ni moglo doseči nobene stalnosti in cene so šle vedno kvišku.

Stalnemu naraščanju cen po vsem svetu je sledilo padanje produkcije. V Ameriki n. pr. je produkcija padla na 60 odstotkov mirovne produkcije, mezde pa so poskočile za večkrat mirovno visočino. Ljudstvo ni zmoglo več visokih cen in zaloge so zaostajale. V Nemčiji so tovarne za čevlje izdelale velike količine, pa jih vsled visokih cen ne morejo razprodati. Posledica tega je, da pada cena čevljev in jih tovarne prodajajo celo v lastno izgubo. Pada cena bakru in ameriški bakreni rudniki so le napol v obratu. Silno so padle cene kovinam in volni. Ker ni bilo živahnega prometa na morju, pada tudi prevoznina; trdi se pa tudi, da svetovna tonaža prekaša danes že ono iz leta 1914. za štiri milijone. Velešpekulanti bodo celo udarjeni. Verjetno je, da bode poskočila valuta držav s pasivno trgovinsko bilanco, ker povprašanje po plačilnih sredstvih pada. Le svetovne žitne cene bode ostale visoke, ker žetve razen v Jugoslaviji nikjer drugod ne kaže posebno dobro. Rumunija ne bo mogla mnogo izvažati, ameriška žetev bode pičla; tudi v Nemčiji ne kaže dobro. Ruska in gališka žetev pa za svetovni trg še ne prideta v pošteve.

Tako se obeta letos posebno Jugoslaviji rešitev iz dosedanjih gospodarskih zadreg. Vsled padanja cen prihaja vedno več skritega blaga na trg. Med tem se bliža žetev, ki bo ena najsijajnejših, kar jih pomnimo.

S tem bo padla cena tudi delu, ker bodo živali bolj poceni. Nekateri listi sicer pišejo, da padanje cen še ni stalno, da je nastalo samo za nekatere predmete, splošno padanje cen pa se prične, ko se pomnoži produkcija. Tega danes še ni, zgodilo pa se bo, če bo dovolj sirovin.

Jugoslavija bo letos pokazala, kje je njena bodočnost. Mi imamo kruh in za kruh se vse dobi. Vprašanje je, če bomo znali izrabit svoj ugodni položaj. Naša letina bo imela mnogo snubcev. Treba je paziti, da bo od nje imela korist država in narod.

Cene padajo dan na dan. Mnogi nečejo slišati o tem, treba bo glasnega protesta od strani javnosti, da bodo pijavke popustile. Sicer pa, če je dosti blaga, ni treba drago plačevati. Kdor zadržuje, bo pozneje prodajal še ceneje. Prihaja zopet čas, ko se bo ponujalo in bo kupovalec prijazno pozdravljen, če bo prišel v prodajalno.

Cene padajo! Ta svetovni pojav kaže, da se bližamo stalnosti. Krize se končujejo. Pametni narodi se bodo vrnili k gospodarstvu. Mi se bomo morebiti še naprej ukvarjali s politiko! Zdaj je čas, da rešimo državo in da damo narodu trdno gospodarsko podlago. Naša domovina je bogata — zato ni treba, da smo reven narod z nizko valuto.